

บทนำ

แมลงวันเหาหัว (Hippobosca equina Linn.) เป็น parasitic insects ที่ เป็นศัตรูสำคัญของสัตว์เคี้ยวเอื้อง และสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมหลายชนิด บางครั้งพบว่ามันกัดคน (Smith, 1973) ตัวเต็มวัยอาศัยดูดกินเลือดทำให้สัตว์เกิดความรำคาญอาจจะกินอาหารน้อยลง นอกจากนี้แมลงชนิดนี้ยังเป็นพาหะนำโรคมานสู่สัตว์ เช่น โรคพยาธิในเลือด โดยเชื้อ Trypanosoma theileri (Lapage, 1956) ตัวเต็มวัยแมลงวันเหาหัวมีผนังลำตัวที่เหนียว มีปีกเจริญแต่ไม่ชอบบิน ชอบเคลื่อนที่โดยการวิ่งไต่มาบนตัวสัตว์ โดยไม่มีทิศทางเคลื่อนที่ที่แน่นอน คล้ายการเคลื่อนที่ของปู ระยะตัวอ่อนซึ่งแมลงอยู่ในโครงสร้างที่ป้องกันภัยได้ดี ซึ่งไม่พบในแมลงชนิดอื่น ในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแมลงที่น่าสนใจนี้ แมลงชนิดนี้จะพบตลอดปี และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และสัตว์ป่าเชิงคอยสุเทพ ซึ่งในระยะแรกพบว่า เป็นศัตรูดูดกินเลือดสัตว์ป่าที่อยู่ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เช่น วัวแดง เก้ง และ กวาง เป็นต้น แต่ก็มีรายงานว่า สัตว์เลี้ยง เช่น วัว ม้า ลา พืช กระจับปี่ และนกก็ถูกแมลงพวกนี้ดูดกินเลือดได้ (Bequaert, 1930) ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาชีวประวัติ และ สันฐานวิทยาของแมลงวันเหาหัวจะอำนวยประโยชน์ในการป้องกันกำจัดและเป็นประโยชน์ในการสอนในวิชากีฏวิทยา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาชีวประวัติ ลักษณะทางสัณฐานวิทยาทั้งภายนอกและภายในของแมลงวัน
เหาวัว (Hippobosca equina Linnaeus) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสอนวิชา
กีฏวิทยาและเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยต่อไป อีกทั้งเป็นแนวทางในการสรรหาวิธีป้องกันและ
กำจัดแมลงชนิดนี้

สถานที่ทำการวิจัย

1. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
2. ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และสัตว์ป่าเชิงคณสุเทพ ต.สุเทพ
อ. เมือง จ.เชียงใหม่

เวลาทำการวิจัย

เริ่มวิจัย พฤศจิกายน 2522.

สิ้นสุดการวิจัย กันยายน 2523.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved